

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedźelske łopjeno. ↳

Wudawa so kóždy łobotu w Smolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

11. njedźela po swjatej Trojizy.

32. psalm.

„Derje temu, kotremuž pschestupjenje je spusćezene, kotremuž hrěch je pschifrytný“, tak so krasnje sapocznje 32. psalm, pokutny a s dobom džakny thěrlusć teho, kotryž je w prawym rostaczu wodacze swojich pschestupjenjom namakał. Čłowjek wichał bu k podobnosći na Boha stworjenu, so by w tajnym sjednocženstwje s Bohom swojeje dusche sbožnosć pntał. Ale tak husto wón, sařakly we swojich słóscach, wo tutej Božej podobnosći nicžo wjedžecž nochze, tak husto wón teho dla tamne sjednocženstwo s Bohom sħubi! Pohladaj do našich wořadow, tam dosež a nadošć tajkich nadeńdžesć, kotřiž bjes Boha bludža, bjesbožni čař swojeho žiwjenja. Čeža njewuměrnej winy jich wot Boha džěli; pschetož swjaty Bóh wschitkich słóštnikow hidži. A wot Boha džěleny byčž, je najwjetšce hubjenstwo, pschinježe najšurawisće bolosće, kaž čitamý: „Pšes moje wschědne skwolenje wusřnychu moje kosće, moja wloha wusřny jako w lětnej řuchocze“. Šhto wot naš njemohł pschi řhutnym rosmřhlenju swojeje hrěšnosće runje tak řdychowacž? A tak mohło so tajkim stonanjam kónž činić? Kač mohł hrěšnik sařo s Bohom sbožny byčž? Pšes wodacze, kaž tu čitamý: „Derje temu, kotremuž tón řnjes słóscž njepřizpi“. Tola swjaty Bóh njemóže hrěchi čłowjekej spusćezicž, kotryž so jich njekaje. Spusćezjenje hrěchow halle potom dostanješ, hdyž s našim psalmistu prajišć: „Da chzu pšnacž temu řnjesej swoje pschestupjenje,

a ty mi woda tu słóscž mojich hrěchow“. Kač čežko pař runje hrěšnikkej wusnacze winy pada! To je čzi jeno potom móžno, hdyž so psched Bohom pokorjesć, hdyž ty njeřby jako kón abo mul, kotryž rosoma nima, ale kotremuž dyrbi so wusda a hrysadło do huby kłascž, so by tón pucž řchol, kotryž řnjes kasa. Tak je naš psalm pokutny psalm, kiž rěči wo sbožu wodawanja hrěchow a pokaje nam

1. hubjenstwo teho, kotremuž njeje wodate,
2. sbožnosć teho, kotremuž je wodate,
3. pucž k wodaczu, kiž leži we wusnaczu,
4. pucž k wusnaczu, kiž leži w pokornosći psched Bohom.

1. Pohladajmy na hubjenstwo teho, kotremuž njeje wodate. Wodacze kóždy čłowjek nusnje trjeba, pschetož kóždy je wjele řhrěškil. Kač přenjej čłowjekaj swojim řpytowanjam podleřesćtaj, tak tež řu wschitzy jeju potomnizy řwětnym wabjenjam pořluchali a řo tak pschecžimo řwójemu Bohu řpjecžili. Njeh řu čłowjekajo mjes řobu jara wschelazy po starobje, po powolanju, po darach, po řublach atd., w jnym nastupanju řu woni tola wschitzy jenajzy: woni hrěřha. Wschelako pař sařo je, tak řo jich wutroba k hrěřkej řtaja, hač ma nad nim řwoje řpodo- banje, abo hač řo jeho dla řudži. Tu widžiřć: někotry čłowjek ma nad tym řwoje wjeřele, hdyž wschelake nje- docžinstwa řwora, tak je wot mozy řleho jatý, so s žyla wjazý njewě, řhto hrěř je. A hdyž ma kóždy čłowjek řwědomnje, so by jeho ředžbliwego činiło na prawo a na njeprawo, pola někotřeho je tuto řwědomnje, řabyřchi

Boži hłóš nutškach w człowſkej wutrobje bycz, taſ ſaczmjene, ſo ſo žane ſwětło do njeho nuts dobycz njemóže, ſo wón pó czmje po czémnych puczach khodži a ſo teho ſwětła boji. Tajki lohkoſmyſlenny praji: „Kajkiž ſym, tajki woſtanu; czeho dla ſo polěpſchowacz?“ Wo tajkich lohkoſmyſlennyh człowjekach paſ naſch text njerěczy, ale wo tajkich, kiž wo ſwojim žiwjenju khtuნიſcho myſla a wjedža, ſo maju junu Bohu ſamolwjenje dacž; dopomnja ſo, ſo ſu Bože kaſnje huſto ſkondžili; widža na tyſbazach ſwojich ſobuczłowjekow, ſo Bóh hrěſchnika drje niž pſchezo hnydom, dha tola poſdžiſcho czim wěſczjiſcho khoſta; tſchepotaju tež hižom ſ bojoſczu a ſe rženjom pſched ſudnym dnjom. A ſ czaſami pſchiindu tajke czwile na jich ſwědomnje, ſo wuwolaju: Hdyž chzynch ſwoje hrěchi ſamolwjecz a rjanoſczecz, „hdyž ja to chzynch ſamjelczecz, wuſkhnynchu moje koſeče pſches moje wſchědne ſkwenje; pſchetož twoja ruſa beſche wodnjo a w nožy czežka na mni, taſ ſo moja włoha wuſkhnyn jaſo w lětnej ſuchocze“. Kaž roſtlina w ſtajnje ſmudžazym ſlóneczku ſlóneczne wuſkhnje, dofelž włohi nima dale wubiwacz a ſo ſelenicz, taſ ſtajna czwila martrowaneje duſche hrěſchnikej wſchu włohu žiwjenja pſchetrjeba, ſo ſawutli. Pſchetož wón Božu ruſu na ſebi ležecz czuje, niž ſmilnu a hnadnu, ale ſurowu a czežku; wona nad nim leži kaž czežka mħla, kiž wſchu roſtlinu daloſo a ſchěroſo ſrudnu a czěmnu czini a žanu ſwětlu pruhu jaſneho Božeho ſlóneczka njepſchepuſcheczi. Do žiwjenja ſlōſtnika žane ſlōnczko Božeje hnadny njepſwěczy, njebjo ſo jemu njewujaſni, ale czežke njewjedra wuſche jeho hłowy ſakhadžeja; woprawdže: „Slōſtnik ma wjele boloſcže.“ A njech wón tute boloſcže kaž lke potajniſtwo czaſ žiwjenja pſchi ſebi noſy, na ſmjertnym ložu taſ njěotry pſches pokutu ſwoju wutrobu polōža a wuńdže taſ ſ hubjenſtwa ſaſakħeho ſlōſtnika a ſaſtupi

2. do ſbōžnoſcže teho, kotremuž je wodate, a móže wjeſelny a ſtroſchtny ſ naſchim textom ſpěwacz: „Derje temu, kotremuž pſcheſtupjenje je ſpuſchczene, kotremuž hrěch je pſchikryty; derje temu człowjeki, kotremuž tón Knjes ſlōſcz njepſchizpi.“ Wſchelake wězy człowjeka ſwjeſela, ſo móže wyſkacz: „Derje mi“. Hdyž ſtanywſchi ſ dolħeho khoroloža, na kotrymž ſo huſto ſe ſmjerczu bēdžeſche, jaſo ſtrowy ſwoje dželō wobſtaracz móžeſch, ani njetrjebaſch pilnym ruſam pſchihladowacz, dha rjeknjeſch: „Derje mi, ſym jaſo wužitny ſtaw człowſtwa“. A hdyž rataſ hlada na žně, wot Boha wobradžene, dha wón ſabudže wſchu prózu, wſchě kapki ſtroweho potu, kotrež bēchu k temu nuſne, a ſ džaſnym woczkom k njebju horje pohladawſchi rjeknje: „Derje mi, Bóh je mje tež lēpħa žohnowal“. Ale hiſchcže wjetſchu ſbōžnoſcz ſnaju, hdyž ſo czi twoja wina woda. Kaſ huſto njeiſy ſdychowal w czichich hodžinkach ſwojich pſcheſtupjenjom dla; kaſ huſto njeiſy ſtonal, dofelž czi twoje hrěchi kōžde wjeſele ſamuczowachu; kaſ huſto njeiſy ſo czi ſnyly ronile, dofelž cze ſlōſcže wot Boha dželachu, kaž wſchaſ ani najhōrſchi njekħmanik ſo njemóže pħaſanja wſdacž, hdyž poražený wot wōtreho ſłowa Božeho ſebi ſwoje njepoczinki wobħladuje. A hdyž nētko w Božim ſłowje ſa ſwoje hrěchi pſches Božu hnadu a ſwoju pokutu wodacže doſtanjeſch, njedyrbjaſ ſo žyle pſchemēnicž? Kotryž ty prjedy ſrudny beſche hacž do ſmjercze a wſchitkōn ſwōj pſchichod pſched ſobu widžeſche kaž njepſlōncžomnu czornu ħlubinu, ſa kotrehož beſche czaſ wjeſela na tutej ſemi ſlōncženy a na kotrehož w tamnej wēcznoſczi njewuprajomne martry czaſachu, ħlaj, ty móžeſch a dyrbiſch

nētko wjeſelny wyſkacz hacž do njebjeſ, tebi chze dalſche žiwjenje ſamu radoſcz pſchijnjeſcz, a ty hižom tudy ſaczuwaſch ſbōžnoſcz jandželow, kotraž budže cze junu ſtajnje a pſchezo wobdawacz. Ty móžeſch nētko ſwoju nadžiju temu Knjeſej mēcz, dobrota cze wobda, a „hdyž wulke powodjenje pſchibywa, njebudže to k tebi doſahacz“. Tuto wulke powodjenje je morjo žalocžow a ſtyſknoſczow, prózy a ſtarocžow; njech wono ſe wſchey nawalnoſczu na tebe pſchińdže, njech ſo w nim ponōriſch, tepicz ſo njebudžeſch, Bóh tón Knjes cze pſched ſtyſknoſczu wukħowa; wón wukħowa kōždeho, kotremuž je wodate.

3. Pytajmy a namaſajmy pucz k wodaczu we wuſnaczu: „Tón Knjes njepſchizpi ſlōſcz temu, w kotrehož duchu žane jebanje njeje.“ Taſ njěotry mēni, ſo žadny hrěch nima a ſo ſam ſjeba; nochze ſwoje njeprawdocže widžeč, w kotrychž hacž do ſchije teži; ruſa ſo tamnemu knjeſej, kotrehož doħody ſu taſ male, ſo ſo porno dolħej žyle ſhubja, a kotryž chze tola hiſchcže nahladneho knjeſa ħracž a duž we ſwojej ħordoczi wſchudže kħwali, ſchtō wē kelko ſamoženja ma. Ruſa ſo tež tamnemu ſariſejſkemu, kiž do templu pſchihedſchi ſo ſwojeje prawdocže kħwali. Bēda jemu! Kunaj ſo radſcho tamnemu žlonikej a praj ſ nim: „Božo, budž mi hrěſchnikej hnadny!“ a naſchemu pſalmiſtej, kiž rjeknje: „Ja chzu poſnacž temu Knjeſej ſwoje pſcheſtupjenje. To lōžke njeje. Kaſ dolħo traje, doniž džečzi na najkhtuნიſche napominanja ſwojeju ſtarſcheju ſlōncžne pſchidadža, ſo ſu tu abo tamnu ħlupoſcz doħonjaſe; kaſ dolħo, doniž ſlōſtnik pſched ſudnikom ſlōncžne wjazy njepřeje! Kaſ dolħo tež ty ſwoje ſwědomnje potkōczujeſch a ſebi ſe kžemi pomħacz ſpytaſch, doniž ſo ſ nich wjazy njewunamaſch. Czežko je, prawu pokutu czinicž.

4. Nawuſnjeſch to pſches pokornoſcz pſched Bohom. Njeſmēſch ſo w bludach mudraczkow ſabludžicž, ale dyrbiſch Bohu poſluſchacz, kiž ſlubi: „Ja chzu tebe roſwucžicž a tebi pucz pokaſacz, po kotrymž ty khodžicž maſch“. Profetojo a Boži Syn ſu czi Božu wolu pſchipowjedali; ale taſ kiſale beſche huſto ſa tebe, ju dopjelnicž! Njeſadwēluj ani njelawutl, Bóh ſam czi praji: „Ja chzu cze ſe ſwojimaſ woczomaj pſchewodžeč“. Budže ſo czi radžicž, hdyž ſy Bohu poſluſchny; temu paſ je nuſne, ſo ſo wot njeho wodžicž daſch, ſo ſo czi njetrjeba ħakle kaſacz: „Njebudž jaſo konje a mule, kiž roſoma nimaju, kotrymž wuſdu a ħryſadħo dyrbiſch do ħuby kħaſcz, hdyž k tebi nochzedža“. Kōn a mul ſo do dželā njehodžitaj, hdyž jej ſ wuſdu a ſ ħryſadħom njewodžicž; byſchtaj czeħloj, na prawizu abo lēwizu ſkocžiloj, ale dželacz ſ nimaj njebny moħk, ħakle ſ kħudom pohoncža byſchtaj ſo nawucžiloj, wōlnaj bycz. Taſ dyrbi Bóh wjele człowjekow ħakle pſches czežke wudry wōħuda k temu dowjeſcz, ſo ſu jemu poſluſchni; tajkich chze wón mēcz, kotſiž ſo dobrowōlnje wot njeho wodžicž dadža a w prawej pokornoſczi ſebi Bože ſpodbanje pytaju. A daj Bóh, ſo bychmy tež my k tym ſluſcheli, ſe kotrymž budže wón na wulkim dnju poſlednjeho ſudjenja prajicž: Wſy ſcže ſwērni woſtali a pokutu czinili: „Wjeſelcže ſo teho Knjeſa a ſradujcže ſo, wy prawi; a wyſkajcže wſchitzy, kotſiž ſcže praweje wutrobny!“

Samjeñ.

Kř. w H-je.

Croscht wodacza hrěchow.

Hłóš: Wschitzy ludžo wotbal czaŕnu —
 Derje mi! psches Khrysta ranj
 Mam ja nětko swobodu;
 Ach, kak twjerdže wuwjasanj
 Ležach křuty i cžemnotu!
 Běch we stajnym stytku, strasche,
 Bóh a wscho mi brachomasche;
 Hrěch a nusa duchowna
 Běschtej mi kaž smjercze cžma.

Derje mi! nětk roslamane
 Leža moje rjeczasty;
 Hdže je wjetšche sbože žane,
 Hacz hdž hrěch je wodaty?
 Ach, kak skoržach w hlubokošči!
 Nětk pač dóndžech i wješelosczi:
 Sažny džeń mi sablšchcža
 Do dusche a woblicza.

Derje mi! wschě hrěščne winy
 S Khrysta křwju ho šhubichu,
 Hrěcha dolh kaž mhlta ho miny,
 Dychnosč, strachi nimo ho.
 S procha moja duscha stawa,
 Sbožnikej cžescž, šwalbu dawa;
 Tcho šchiza, prawdošcže
 Wěra pač ho mozuje.

Derje mi! nětk bjes staroscže
 Duscha mēr a pokoj ma,
 Dofelž wuidžech i bjesbóžnosče
 Do Božeho džěcžatstwa.
 D kaž ju to wobšožuje,
 Hdž nětk w Božy wotpocžuje,
 Sswědomje ju nješkosta,
 Dofelž Božu hnadu ma!

Derje mi! ja i blidu khodžu
 Jako Wótza džěcžo, hósčž;
 Wšchi tym jeho luboščž hlodžu,
 Sapomnjena je wscha škóščž.
 Sswoje džěto i lóšchtom džělam,
 Hdž ho radži, i džatom špěwam;
 Tón, kiž sa mój hrěch ho da,
 Kóždy štutk mi polóža.

Derje mi! hlej, plomjo hele
 S Khrysta křwju mi wuhafny.
 Šchtó chžyl štorčicž mje tam dele?
 Šefuž helu pschewiny.
 Sswojich ranow wumoženje
 Wufonja wón sa žiwjenje,
 Kotrež Bóh chže i hnady dacž
 A kiž budže wěcžnje tracž!

K. A. Fiedler.

Ršchesczjianske a sozjaldemokratiske łopjena a pišma.

Nasche njedzelske łopjeno „Bomhaj Bóh“ kóždy tydžeń do wjele stow Ršchesczjianskich domow jako dobry žohnowazy hósčž sa-
 stupuje. Wty jeho jako pschecžela a póšla mēra sa cžěto a duschu

witamy. Wón Bože mjeno, trón a wěru, i temu kralošwěrnú a wótčžinsku myšl w naschim šerbskim ludu haji. Njech ho wot pschezo wjazy dobrych Ršchesczjianow cžita, tak so by kaž dobra móž sa naž byl.

Druhe, wěšo wschitke němste njedzelske łopjena su woprampdže hižom kaž móž w Ršchesczjianskwe, kaž łopjeno „Ssuřod“ i wjazy hacž 100 tyřoz cžitarjami. Wóndano je towařstwo sa Ršchesczjianske cžapopiřny w Barlinje, kiž ma psches 700 šobustawow a pyta Ršchesczjianske łopjena a piřma do luda pschijnescž, šwoju lětnu rošprawu sa 1911 podalo. Wulke wěžy, tak tam šhonimy, su ho wot towařstwa wuwjedle — a wono je ho wulka móž ščžinika. Na 300 šastojnikow, cžišchcžerjow a džělacžerjow w jeho šlužbje steji, kiž bliže poł milliona hřwnow mšdy dostawaja. Tole towařstwo je kóždy tydžeń 876 tyřaz łopjenow cžišchcžalo, dale 577 tyřaz tajkich, kiž měšacžnje wuřhadžeja, a 32 tyřaz, kiž kóžde šchtwórcžlěto wuidu, šhromadnje 57 tyřaz cžiščłow wjazy hacž lěto prjedy. Š temu do 377 jastwow kóždy tydžeń 6500 łopjenow sa jatych, a do 571 wustawow a kžěžow sa šhorych 9300 łopjenow. Wšsche teho 1651 łopjenow pod mjenom „Lutherowy dar“ do 60 blakow won džeja, hdžěž ho ewangeliřny njedželu porjadnje i Božej šlužbje šjednocičž njemóžeja. Tež tele su wažne. „So bychu wschitzy Ršchesczjijeno, kotrymž njedželu wot njedžele šwonj šwonja, ho na hnadne dary šwojeho Boha dopomnili a na hlóš duschow naschich wěřbratrow w rošpróščenju, kiž ho hižom sa natwarjazym łopjenom žedža.“

Wuřběhnjene je w tamnej rošprawje, kajka próža je ho w pošlednim cžaju na Ršchesczjianske łopjena sa žónšku mlodoščž naložila. Sa nahladowarłki a džělacžerłki su ho łopjena cžišchcžale a rošpschescžerale i titulom: „Šodžina wotpocžinka“ abo „Nasch dom“ abo „Němška džělacžerłka“ a „Wola a pucž“. Tola — a nětko rošprawa na sozjaldemokratiske łopjena pschidže, kiž ničžo wo Bohy a Ršchesczjianskim duchu a žiwjenju njepšchijněšu, wjele bóle tajke něšcto hanja — wjazy hacž tamne wschitke sozjaldemokratiske łopjeno sa žónške abonementow licži. „Munoscž“, kaž ho tole łopjeno mjenuje, ma jich 94 tyřazow, a je sa poš lěta šamych 10 tyřaz pschibyló. Kajka móž tale papjera!

Sozjaldemokratojo i žylej mozu šwój blud do mlodžiny pschijnescž pytaja. Šižom džěcžom nowiny jich waschija cžišchcžka. Wšchede wschěm sa konfirměrowanu mlodžinu. A i kajkim wušpěchom! 1909 nastja jich nowina „Džělacžerłka mlodoščž“ i 20 tyřaz cžitarjami. Dwě lěcže pošdžišcho — 1911 — ma tale nowina psches 62 tyřaz cžitarjow. A i kajkim gwałtom ho rošpschescžera, hdž pomhlimy, so dyrbjesche ho w měšcže Mníchowje jejne rošdžělenje w šchulach a na hařach psched šchulškim domami polizajřny šakafacž. Šchtó dha šrawjaza mlodoščž na pschiklad w tutej „wucžazej“ papjerje cžita? 1911 běšche na pschiklad cžitacž:

„Šraša, njekničžomna lža je, wješele do šmjercže hičž sa wótžny kraj.“ Wo štarym wojaku powjeda, kiž běšche sa myto šhrobłoscže želesny šchizž dostal a w šmjercži jón na šemju rěšnyl. Šhěžorštowny šawěšcžěńški porjad (Reichsversicherungsbund) ho wuhanja jako džělacžerjow pschimazy šatoń a njehóšny cžinł. Dale rěka tam: „Naschi mlodoštni džělacžerjo a nasche džělacžerłki maja jenož jeneho pschecžela, i dobom pschecžela i jich šamřneho cžěka a křwě: sozjaldemokratiju.“ A hišchcže jedyn pschiklad! „Sa wschitke tute rošpominanja je wscho jene, hacž wójna dobycže abo pschěhracže sa wótžny kraj džělacžerja pschijněše. Tutón wudawł na kóždy pad njěše, a wot plodow dobycža jemu žadyn jeničłki do klina njepadnje.“ Wšoha mlodžina, kiž tajke něšcto cžita tydžeń wot tydženja, džeń wote dnja!

Kak štrasčne a kak móžne je tajke štutkowanje! Šady mlodžiny, kiž pod wšiwom a wóžženjom doroscženych steji, widžišč sozjaldemokratisku štronu i wjazy hacž 830 organišowanymi

(w hromadustwajanych) stawami a 78 nowinami, kiž wšchednje psches poldra milliona czjkwow rospšchesczeraja. Industrija a rjemjeblnistwo (Gewerbe) maja 87 swojich nowin a so kóždy tydžen w 2½, hač 3 millionach czjkwow czjchcza. Sapomnicž njeje, so je nimale 3000 saplaczenych sozjaldemokratiskich sastojnikow, sekretarow a t. d. postajenych, kiž tež čerwjene hibanje młodoščje spěchuj. Najke hobrske hrědky k pomozu steja, młode wutroby se samyhlom sajědojčecž, kame myhle hidženja w nješhonjenych hłowach kopicž! Najki hobrski strach leži w powšchittownym schčuwaniu a wotwobročenju wot spotojnoščje a nabožnoščje mjes młodžinu!

Ma kónzu rosprawa sčželi, so je lichesczjianske towarštvo 1911 826 tyřaz swojich protykwow rosčhěriło. Ale tutym sašo protyki nješcheczelow napscheczo steja, kiž pschecziwo Bohu a wótczinje piřaju. Čžile kóžde lěto wokoło 2½ milliona protykwow do luda czjkwu. To je kaž by Goliat pschijchoł pschecziwo Davitej. Davit ma čžežke stejichczo napschecziwo hobrske muzej. Tola wón khroble wojuje. Tež my džekajmy a bėdžmy so sa swój drohi lud. Njech dobre łopjena a spiřby so rjenje čžitaju!

M. w M.

Młóz spěwanja.

Njany dobry spěw je pschezo něščto, sčtož wutrobu jima. Wořebje do frudoby troščtny spěw wjazny troščta njeke hač rěčžane kłowo. W přjedawšich čžahach bė waschnje, so džeczi spěwajo po hařach čžahach a bychu pschi tym a druhim domom sastale a khěrlusch wuspěwale. Luther je jako džeczo tež ta spěw a kabi s tym něščto mało sařlužil. Psched wjazny lětami bė tež hiščcže w Budyřchinje waschnje, so bychu schulerjo wyřokeje schule kóždu njedželu dopođnja psched wěřtymi domami, kiž wo to rodžach a něščto sa to dawachu, spěw sanjeřli. Spěwanje póřtnych khěrluschow kaž tež spěwanje na puřtnych wječžorach hiščcže dženkja w Šserbach tu a tam mamy. W Barlinje je njebo dwórski předač Štöcker tajke spěwanje duchownych khěrluschow psches schuliste džeczi sašo samjedł. Do wšchelakich dworow tučži spěwarjo se swojim spěwom stupaju a jich pučž njeje bjes žohnowanja. Dwórski předač Štöcker ras wo tym takle powjedasche:

Maschi spěwarjo so s wjetřcha radwidženi. Tola ras, hdyž na hařby saspěwachu, so do nich dželacžer da a mójnje na nich kwaricž a rejicž počža. Pschi kamym puki padachu. Młodži spěwarjo so se swojim nawjedowarjom psches to mylicž njedachu, ale do drugeho dwora sańdžechu a tam s jařnym hłohom tón khěrlusch sanjeřechu: „Sa řym psches řhryřta krawne ranu tón prawy sařožł namakał“. Ğrubby, řwarjaty dželacžer bėřche jich spěwacž řhřchał. Ğdyž potom jedyn s tych hólčžatow se schlicžku mjes pořlučarjom stupi, so bychu něščto male do njeje daii, wón widžesche, so bė tamny dželacžer tež mjes pořlučarjemi a tež dar do schlicžki tyřny. Hiščcže bóle pař so džiwasche, hdyž tutón dželacžer sa spěwarjemi tež do drugeho a třecžeho doma džesche, na spěw nutruje pořlučasche a pschezo swój dar do schlicžki dawasche. Nětko pař so wodžer spěwarjom dlěje řđeržecž njemóžesche. Wón k dželacžerjej pschistupiwšchi rjekny: „To dyrbicže mi tola rosjařnicž; najpředy řče na nař řwarili a nětko na nař pořlučacže, haj, kamo dar do schlicžki dawacže.“ Ma to dželacžer wotmolwi: „To čžu Wam prařicž. Tón khěrlusch, kiž řče runje spěwali, mjesche moja njebo macž jara rada a je jón mi husto spěwala. Nětko je dawno morwa a ja bėch žyle na njón sařyl. Ğdyž pař jón dženkja wot Wař řhřchach, buch sašo na moju macž dopomnijeny a s tym na wřcho to dobre, sčtož je nař wona wučžila. Ğaj, tu we wulkim mjesče bėch žyle na Boha sařyl, ale ja Wam řlubju, so na Wasche spěwanje ženje wjazny žaneho řheho kłowcžka prařicž njebudu.“

Ras bėchu čžikami spěwarjo psched wulkim domom runje tón khěrlusch: „Sčtož čžini Boh, wřcho dobre je“, spěwali. Duž k nim po řhodže dele wřcha wupřakana žónřka pschibėžja. Sčto wona čže? Džakowacž so čže. „Ach, Wy njewěščje“, tař wona džesche, „kajtu dobrotu řče mi wopřasali. Runje bėřche moja jenicžka džowcžicžka swojej wocži na wěčžne sandželila. Sa pschi nje wřcha řestamana bjes wřcheho troščta ředžach. Duž sařhřchach wasche spěwanje a nětko mam troščt we swojim Boh.“

Ssrėdk pschecziwo řakrowanju.

Ras lichesczjianska pobožna žona pschi wotewřenym wofnu ředžo řhřchesche, kař so delka na hařby husečžischo něščto čžežke na wós czjkwu, pschi čžimž by hłuboki muřiki hłoh pschezo hrořnje řakrował. Wona řtupi k wofnu a wuhlada delka wós, na kotryž řyřny muř čžežke řruchi želeja mjetasche. Řichezo hdyž by wón čžežki řruch wuřbėhnył, by hrořnje řaselił. Řnjeni so nad tym jara řrudži. Ale sčto bė tu čžinicž? Řhwilu řebi pschemyřlowasche hač by řnano muřej warnowaze a napominaze řłowa pschiwolała. Ale to řnano by jeho hiščcže hórřcheho řčžiniko. Duž wós wotjėdže. Řhwilku řnjeni na řjane řmachi řwojeje řtwy hładasche a řebi pomyřli, so so jej tola wjele lěpje dže hač wřchelakim řhudym ludžom. Potom na něščto pschidžje. Ğucže řwoju řlužobnu řawola, porěčža s nje někotre řkowcžka a da jej toleč do ruři, so by ruče sa tym řakrowatym muřom bėžala. Ta hólčžka džesche a bėřche teho muřa bórřby dořčžahnyła, kiž psched druhim domom řwoje džeklo s nowa řapocža, a k njemu rjekny: „Moja řnjeni je Wam s wofna pschi Wařchim džele pschihładowala a je mēnika, so dyrbi Wařche džeklo tola jara čžežke byč, doleč Wař k tajkemu hrořnemu řakrowanju nuřuje. A doleč je jej Wař jara řel dla Wařcheho čžežkeho džekla, duž řčžele Wam tu něščto“ — a pschi tym jemu řlužobna toleč do ruři da. Muř so řačžerwjeni a řahanibjeny počža: „Šym dha ja řelił?“ — „Ğaj“, hólčžka wotmolwi, „to Wy řče, moja řnjeni je to řhřchala a je wřcha řrudna, so móže něčtō dla řwojeho džekla takle řelicž.“ — „To pař je tola duřčna řnjeni,“ na to wřchón wuřtrōžany dželacžer rjekny, „kař dha wona rěka?“ — „To“, řlužobna džesche, „tu ničžo njecžini. Wřmicže jeno tutón toleč. A hdyž čžečže jej něščto k woli čžinicž, dha wjazny tař njepřakrujčže.“ Dželacžer so sa wuřchomaj drapasche a njewjedžische, sčto dale prařicž. Tón dar pař s džakom wřa je na dalsche řwoje řłowa bóle pod wuřdu brač.

Rjekowka.

Wy krotkowidne čžlowisťe džeczi tař radny na to hładamy, sčtož nam s wěřtym řhřchecžom napschecziwo řtupa. Wy wobdžiwamy, a to s polnym prawom, rjeka, kotryž njedžiwawšchi řmjercže, sa řwoju wótcžinu nješchecželej napschecziwo dže. Wy řławimy, kař so řkuscha, dobročžela, kotryž s polnoščje čžahnych řredkwow, jemu wot Boha řpožčženych, k lěpřchemu swojich řobucžlowjekow dobročžerisťe wotřasanja čžini. Ale je řhuda dželacžerisťka žona mjenje wobdžiwacž, kotraž ma wopřžja sa muřa a njewřstawa, wjetke řutnicžki swojich džeczi pschezo sašo řwuporjedžecž, tař wjele hač samože, so bychu wřchitke po móžnošči pschistojne řhodžile? Kotraž muřa kama njeke a tež řwonřownje jeho čželcž řđeržecž pyta a njepřobřnitwje s dželom řwojeju ruřow sařlužuje, sčtož jejne řłabe mořy jeno samoža, a pschi wřchēm hubjenřtwje řospodařřtwow tola hiščcže tař nēkař w rjedže džeržecž pyta, a to wřchitko lěta dořho! Njeje wona tež rjekowka a martračka pschipóbla?

F.